

FUNDACIÓ INSTITUT CATALÀ DE RECERCA DE L'AIGUA

Pla Mesures Antifrau i de Gestió de Conflictes d'Interessos

Aprovat en Patronat ICRA 04/06/2026

ÍNDEX

1. OBJECTE I ABAST DEL PLA.
2. ÀMBIT D'APLICACIÓ.
3. CONTINGUT DEL PLA.
4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.
5. PROCEDIMENT PEL TRACTAMENT DEL POSSIBLE CONFLICTE D'INTERÈS.
6. MESURES ANTIFRAU AL VOLTANT DEL "CICLE ANTIFRAU": PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.
 - 6.1 PREVENCIÓ
 - 6.2 DETECCIÓ
 - 6.3 CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ
7. APROVACIÓ I PUBLICITAT
8. MARC NORMATIU I DE REFERÈNCIA

ANNEX I. Catàleg de banderes vermelles

1. OBJECTE I ABAST DEL PLA

L'abast del Pla és establir les mesures de control del risc de frau, corrupció i conflictes d'interès en totes les activitats de **l'INSTITUT CATALÀ DE RECERCA DE L'AIGUA (ICRA)**, amb independència de la seva font de finançament. **El Pla té caràcter general i transversal, aplicable a tota l'activitat de l'entitat, i integra tant els requisits específics dels diferents programes de finançament, (Nacionals, Europeus, Autònoms) com els propis del nostre Institut, per constituir un sistema únic de control intern i integritat institucional.**

Per tant, amb independència de la font de finançament, els principis, procediments i mecanismes de control establerts al present Pla s'aplicaran de forma homogènia i única a tota l'activitat de l'organització.

Indicar que l'ICRA està adherit des de **l'1 de desembre de 2022 al «Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya»**, impulsat per la Generalitat de Catalunya, al qual aquest Pla s'alinea i complementa, sens perjudici de l'aplicació directa de la normativa europea i estatal aplicable.

Aquest Pla tindrà una durada indefinida, però es revisarà de forma periòdica. En tot cas, l'avaluació de l'impacte i la probabilitat de risc de frau en els processos d'execució es revisarà biennalment o anualment quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

Aquest sistema està recolzat en quatre grans àrees per contemplar els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: **prevenció, detecció, correcció i persecució.**

Aquest Pla de mesures antifrau contempla també el procediment a seguir pel tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resoldre aquest conflicte d'interès a temps sí que podria portar a una situació de frau. Un conflicte d'interès no resolt, constituiria per tant, un indicador d'un possible frau. Així, la primera de les fases en què es pot evidenciar la possible concurrència de frau és la situació de conflicte d'interessos no resolta, és a dir, quan la persona afectada no s'ha abstingut degudament o no ha estat recusada en cas que concorreguessin situacions de conflicte d'interessos o se n'hagués tingut coneixement, respectivament.

Així, i amb l'objectiu de complir amb les obligacions establertes a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i el Consell, de 12 de febrer de 2021, aplicables als Estats Membres com a beneficiaris dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), i relatives a la protecció dels interessos financers de la Unió, i d'acord amb el que disposa l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, **l'ICRA procedeix a aprovar el Pla de Mesures Antifrau i Resolució de conflictes**, el qual ha estat elaborat tenint en compte les mesures que aquest article determina, els mètodes de gestió empleats en l'execució per part de l'ICRA (contractació pública, convenis i subvencions), així com, conforme a les quatre àrees que constitueixen el cicle de lluita contra el frau: **prevenció, detecció, correcció i persecució**.

Així mateix, en l'elaboració del present pla s'han pres en consideració les Orientacions en relació amb **l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021 elaborat per la Direcció General del Pla i del Mecanisme de Recuperació i Resiliència de la Secretaria General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, de data 24 de gener del 2022**.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ.

El Pla de mesures antifrau s'aplica a la totalitat de l'activitat de l'ICRA, independentment de la naturalesa del finançament. En aquest sentit, els elements de prevenció, detecció, correcció i persecució del frau aplicables a totes les activitats són els mateixos que els definits en el marc dels fons MRR-PRTR, adaptats si escau però mantenint la mateixa base metodològica.

Aquesta aplicació inclou, entre d'altres:

- projectes finançats amb fons europeus (PRTR, Horizon Europe i altres),
- activitats finançades amb fons públics estatals o autonòmics,
- i activitats finançades amb recursos propis.

Així mateix, el Pla és aplicable tant quan l'ICRA actua com a entitat executora de projectes com quan actua com a beneficiari de subvencions, amb independència de l'origen dels fons.

Aquest enfocament permet integrar i harmonitzar tots els processos i mesures de control sobre el frau, la corrupció i els conflictes d'interès dins un únic sistema de gestió.

2.1 Aquesta Política és d'aplicació obligatòria a:

Òrgans de govern i alta direcció.

Personal funcionari, laboral i eventual.

Entitats dependents i organismes vinculats.

Proveïdors, contractistes i tercers relacionats

3. CONTINGUT DEL PLA.

L'article 6.5 de la Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, assenyala quin és el contingut que ha de tenir el Pla de mesures antifrau, tenint en compte els elements que, segons el PRTR anomenat "España Puede", seran objecte de verificació a les Auditories sobre l'existència de mesures adequades per prevenir, detectar i corregir el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos que desenvoluparà l'Autoritat de Control (punt 4.6.5):

- a. Estructurar les mesures antifrau de manera proporcionada i al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat cicle antifrau: **prevenció, detecció, correcció i persecució**.
- b. Preveure la **realització d'una avaluació o anàlisi del risc**, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de d'execució, i la revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o el personal.
- c. Definir **mesures preventives** adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- d. Preveure l'existència de **mesures de detecció** ajustades als senyals d'alerta.

- e. Definir les **mesures correctives** pertinents quan es detecta un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació dels indicis de frau.
- f. Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent **recuperació dels fons econòmics gastats fraudulentament**.
- g. Definir procediments de **seguiment** per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió corresponent de l'avaluació del risc de frau.
- h. Específicament, definir procediments relatius a **la prevenció i la correcció de situacions de conflictes d'interès** d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament financer de la UE. En particular, caldrà establir com a obligatòria la subscripció d'una Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI) per aquelles persones que participin en procediments financers (contractació de serveis i/o de personal, licitacions, compres, etc.) que involucrin una quantitat econòmica considerada substancial en termes de quantia, a determinar per la Segona Unitat creada al present, concretament al següent punt, anomenada, Comitè de Seguiment del Pla Antifrau de l'ICRA.

4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.

Per a les funcions que es deriven de l'elaboració, aplicació i seguiment del Pla Antifrau i de les mesures en ell contingudes s'ha determinat una **primera unitat de l'ICRA encarregada de l'elaboració del Pla Antifrau** i una **segona unitat de l'ICRA encarregada de l'aplicació i seguiment d'aquest Pla**.

La **primera unitat** s'ha encarregat d'elaborar el Pla Antifrau tot realitzant un anàlisi de riscos profund i detallat de la probabilitat i impacte del risc de frau específic existent dins l'ICRA, proposant així mateix els controls necessaris, si fos el cas, per reduir dit risc.

Aquesta primera unitat ha estat formada per la **Direcció i la Gerència de l'ICRA**.

La **segona unitat** s'encarregarà d'aplicar i fer el seguiment del Pla Antifrau, implementant els controls de reducció del risc proposats en l'anàlisi de riscos, examinant les denúncies que li poguessin arribar, avaluant situacions que puguin ser constitutives de frau i, si s'escau, comunicar-les a les entitats que correspongui, així com proposar mesures correctores.

Aquesta segona unitat coincidirà amb el **Comitè de seguiment del Pla Antifrau de l'ICRA**.

- Adjunt/a a direcció (President/a)
- Responsable de RRHH
- Responsable Ecofin
- Responsable ORDÍ
- Membre Secretari/a del Comitè d'Ètica (secretari/a)

5. PROCEDIMENT PEL TRACTAMENT DEL POSSIBLE CONFLICTE D'INTERÈS.

L'ICRA està adherit al **Codi Ètic** dels Centres **CERCA**, el qual ja recull en *l'apartat 4. Principis Rectors* el tractament dels possibles conflictes d'interès. Així mateix ICRA està adherit al **Pla de Mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya**, les quals contemplen el procediment per al tractament de possibles conflictes d'interès en **l'apartat 2.7. Conflictes d'interès en la gestió i execució dels fons provinents del MRR a la Generalitat de Catalunya**. Aquest procediment serà revisat i complementat, si s'escau, sobre la base de la definició de conflicte d'interès de l'article 61 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, que reforça les mesures de protecció dels interessos financers de la UE, juntament amb els pronunciaments i guies que al respecte adopti la Comissió Europea.

6. MESURES ANTIFRAU AL VOLTANT DEL “CICLE ANTIFRAU”: PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.

Es defineixen en aquest apartat les **mesures contra el frau i la corrupció** que l'ICRA té o acabarà d'implementar i que es consideren efectives i proporcionades, tenint en compte l'anàlisi de riscos que realitzarà el Comitè de seguiment.

S'ha tingut en compte les definicions recollides en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (en endavant, Directiva PIF).

En l'article 3.1 de la Directiva PIF es recull la **definició de frau** en matèria de despeses i específicament en matèria de despeses relacionades amb els contractes públics:

a. en matèria de despeses, es defineix el frau com qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:

i. a la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte **la percepció o la retenció indeguda de fons** procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.

ii. a l'**incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació**, que tingui el mateix efecte.

b. en matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·lícit per a l'autor o una altra persona, causant una pèrdua pels interessos financers de la Unió, qualsevol acció o omissió relativa a:

i. l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte **la malversació o la retenció infundada de fons o actius** del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.

- ii. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
- iii. l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents de les que van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió.

Els **conceptes de corrupció activa i passiva** es contenen en l'article 4, apartat 2 de la Directiva PIF:

- a. a efectes de la Directiva, s'entendrà per **corrupció passiva** l'acció d'un treballador que, directament o a través d'un intermediari, **demani o rebi avantatges** de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.
- b. a efectes de la Directiva, s'entendrà per **corrupció activa** l'acció de tota persona que **prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge** de qualsevol tipus a un treballador, per a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

La Directiva PIF indica que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador a l'article 7.

En compliment d'aquesta previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer,

per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal per transposar Directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme, i abordar qüestions d'índole internacional.

Cal destacar que **l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau**, element que no cal que es doni perquè hi hagi irregularitat.

6.1 PREVENCIÓ.

És una part clau del sistema ja que evita que el conflicte d'interessos, el frau o la corrupció arribi a produir-se. Tenint en compte la dificultat de provar el comportament fraudulent i de reparar els danys causats pel mateix, és preferible prevenir l'activitat fraudulenta a haver d'actuar quan aquesta ja s'ha produït.

El marc normatiu espanyol constitueix un potent sistema preventiu, que cobreix per igual l'actuació administrativa finançada per **fons pressupostaris nacionals com a la finançada per la Unió Europea**. No obstant això, tot i ser un sistema preventiu complet, **s'han adoptat i s'acabaran d'adoptar especialment en el marc de l'ICRA i per a la protecció dels seus interessos financers, les següents mesures preventives:**

- a.** L'emissió d'una **Declaració institucional davant el frau**, amb difusió entre el personal i, si s'escau, també a tercers.
- b.** La difusió entre el personal i, si s'escau, també a tercers, del **Codi Ètic CERCA al que ICRA està adherit**, on consta específicament la prevenció, detecció i gestió del possible conflicte d'interessos.
- c.** La identificació de la/les **unitat/s del ICRA encarregada/es del Pla Antifrau**. (ja descrites en el punt 4 d'aquest Pla)
- d.** La informació al personal de l'ICRA i, si s'escau, també a tercers, de

l'existència del [Canal Intern d'Alertes d'ICRA](#) per informar sobre qualsevol fet constitutiu de l'àmbit d'aplicació del present Pla.

- e. L'avaluació o anàlisi del risc** de perjudici per als interessos financers d'ICRA, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte.

Els cinc passos clau de l'autoavaluació són els següents:

- 1.** Quantificació de la probabilitat i l'impacte del risc de frau específic (risc brut). El **risc brut** es refereix al nivell de risc abans de prendre en compte l'efecte dels controls existents o planejats.
- 2.** Avaluació dels **controls de mitigació actuals** – ja existents – per atenuar el risc brut.
- 3.** Avaluació del risc net tenint en compte l'efecte dels controls actuals – ja existents – i la seva eficàcia. El **risc net** es refereix al nivell de risc després de tenir en compte l'efecte dels controls existents i la seva efectivitat, és a dir, la situació tal com és en el moment actual.
- 4.** Definició de **controls mitigans específics addicionals** (mesures eficaces i proporcionades contra el frau) per atenuar el risc net.
- 5.** Avaluació del risc objectiu o residual després dels controls mitigans addicionals planejats. El **risc objectiu o residual** es refereix al nivell de risc després de tenir en compte els controls actuals i els planejats.

Aquesta avaluació de risc de frau es revisarà de manera periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

6.2 DETECCIÓ.

- a.** S'ha elaborat un **catàleg de banderes vermelles** o indicadors de risc per a la lluita contra el frau en l'àmbit d'actuació de l'ICRA i es seguirà un procediment en el cas que es detecti alguna d'aquestes banderes vermelles.

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Tenint en compte quin és l'àmbit d'actuació de l'ICRA, s'adjunta al present com a **ANNEX I** el catàleg de banderes vermelles com a possibles indicadors d'alerta enfront del frau i la corrupció.

Cal aclarir que els riscos indicats en dit catàleg s'analitzaran amb detall en l'anàlisi de riscos de l'ICRA a elaborar. Aquests anàlisis de riscos hauran de constatar les mesures de control i prevenció de que disposa l'ICRA i que permeten mitigar els riscos llistats en el catàleg, tot establint mesures addicionals per reduir els riscos al màxim.

Aquest catàleg de banderes vermelles es passarà a tot el personal indicat en el punt 2.1.

6.3 CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.

La intencionalitat és un element propi del frau segons el concepte recollit en la Directiva PIF UE 2017/1371. Demostrar l'existència d'aquesta intencionalitat i, per tant, la decisió sobre l'existència o no de frau als interessos financers d'ICRA, no li correspon al mateix sinó als òrgans institucionals o jurisdiccionals que hagin de tractar la conducta de què es tracti. No obstant això, en l'àmbit estricte de les seves funcions, l'ICRA ha de realitzar, sobre la base de la documentació de què disposi, una valoració preliminar sobre la possible existència d'aquesta intencionalitat o, si s'escau, sobre l'absència d'aquesta, de cara a decidir si una determinada conducta ha de ser remesa als dits òrgans institucionals o jurisdiccionals perquè sigui investigada i, si s'escau, sancionada.

Se seguirà el següent protocol per a la correcció i persecució dels casos en què es detecti una conducta que pugui ser constitutiva de frau:

- a.** En el moment en què es tingui coneixement d'una conducta que pogués ser constitutiva de frau o corrupció després de l'anàlisi de la possible existència d'alguna de les banderes vermelles definides en el Pla de mesures antifrau o que hagi estat coneguda per qualsevol altra circumstància, la unitat de l'ICRA encarregada del seguiment del Pla Antifrau:
- recopilarà tota la documentació que pugui constituir evidències d'aquest frau;
 - suspendrà immediatament el procediment, quan sigui possible conforme a la normativa reguladora del mateix;
 - elaborarà un informe descriptiu dels fets esdevinguts;
 - traslladarà l'assumpte, juntament amb l'informe i la pertinent evidència documental, a l'òrgan intern competent per a la presa de decisions rellevants de l'entitat;
 - adoptarà les mesures que d'acord amb la normativa reguladora del procediment s'hagin d'adoptar o es puguin adoptar per evitar la concurrència de frau.

Aquesta unitat avaluarà de manera objectiva la possible existència de frau amb la finalitat de decidir si una determinada conducta ha de ser denunciada davant els òrgans institucionals o jurisdiccionals competents o davant el Ministeri Fiscal perquè sigui investigada i, si s'escau, sancionada.

En el cas que es consideri que pogués ser constitutiu de frau, aquesta unitat elevarà i remetrà l'assumpte a l'òrgan intern competent per a la presa de decisions rellevants de l'entitat i, si s'escau, la seva remissió a la institució que procedeixi d'acord amb la tipologia i abast del presumpte frau.

D'altra banda, tant la ciutadania com qualsevol altra persona física, en cas d'indicis de frau, per debilitats o falta d'operativitat en els sistemes de comunicació interna, podran comunicar els indicis de frau o els fets presumptament fraudulents a través de qualsevol canal extern de denúncies per a la seva valoració i eventual comunicació a l'òrgan institucional o jurisdiccional pertinent.

- b.** La unitat amb funcions de control del Pla Antifrau, el Comitè de seguiment, haurà d'iniciar una informació reservada per **avaluar possibles responsabilitats** i, si s'escau, procedir a comunicar els fets a l'òrgan competent per raó de la matèria, per tal que avaluï la procedència de l'obertura d'un expedient per infracció en matèria econòmica pressupostària, prevista a la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o bé l'inici d'un expedient de caràcter disciplinari.
- c.** S'avaluarà la incidència del possible frau mitjançant la **revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats** al mateix, determinant la seva qualificació com a sistèmic o puntual i, en tot cas, **retirar els projectes o la part dels mateixos afectats pel frau** i finançats o a finançar.
- d.** S'exigirà la **recuperació dels imports indegudament gestionats**, garantint processos sòlids de recuperació de fons, que s'hagin emprat de forma fraudulenta. L'aplicació d'aquestes sancions, i la seva visibilitat, són essencials per dissuadir la comissió del frau, havent d'actuar amb determinació i agilitat.
- e.** Conclou la investigació o transferida a les autoritats competents, s'haurà de mantenir un adequat **seguiment** per promoure qualsevol canvi o revisió dels mecanismes de control relacionats amb el frau potencial o provat.
- f.** Igualment, en aquesta fase s'ha de garantir una **cooperació** entre les autoritats participants en el procediment, tant administratives com judicials, i molt especialment, en el tractament de les dades, confidencialitat i

conservació dels arxius i proves resultants dels procediments.

7. APROVACIÓ I PUBLICITAT

El present Pla de Mesures Antifrau i de Gestió de Conflictes d'Interessos ha estat aprovat pel Patronat de la Fundació Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA) i entra en vigor l'endemà de la seva aprovació, essent d'aplicació obligatòria a totes les actuacions incloses en el seu àmbit.

8. MARC NORMATIU I DE REFERÈNCIA

- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió.
- Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol de 2017, relativa a la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF).
- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, en particular l'article 22 relatiu a la protecció dels interessos financers de la Unió.
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i s'estableixen les mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per les entitats del sector públic en el marc del PRTR.

- Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer, de modificació del Codi Penal en matèria de lluita contra el frau i la corrupció.
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.
- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.
- Codi Ètic dels Centres CERCA.
- Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya, al qual l'ICRA està adherit des de l'1 de desembre de 2022.

ANNEX I. CATÀLEG DE BANDERES VERMELLES.

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau o corrupció. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau o corrupció, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau o corrupció potencial.

EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA:

A PLECS PREPARATS A FAVOR D'UN LICITADOR:

- 1** S'ha presentat una única oferta o el nombre de licitadors és anormalment baix.
- 2** Hi ha una similitud constatable entre els plecs del procediment de contractació i els serveis i/o productes del contractista adjudicatari.
- 3** S'han rebut queixes en aquest sentit per part de licitadors.
- 4** Els plecs del procediment de contractació inclouen prescripcions que disten de les aprovades en procediments previs similars.
- 5** Els plecs incorporen clàusules inusuals o poc raonables.
- 6** S'està definint pel poder adjudicador una marca concreta en lloc d'un producte genèric.
- 7** Absència de mesures d'informació i publicitat en la documentació relativa al procediment de contractació i/o insuficiència de terminis per a la recepció d'ofertes.

B COL·LUSIÓ EN LA LICITACIÓ:

- 8** El resultat de la licitació comporta l'adjudicació del contracte a una oferta excessivament alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públiques, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria o amb preus de referència del mercat.

- 9** Totes les ofertes presentades inclouen preus elevats de forma continuada.
Constataria: Possibles acords entre les entitats licitadores en els preus oferts.
- 10** Davant la presència de nous licitadors les ofertes baixen considerablement.
- 11** Els adjudicataris alternen la seva participació per regió, tipus de treball, tipus d'obra, etc. Constataria: Possibles acords entre les entitats licitadores per al repartiment del mercat.
- 12** Hi ha subcontractistes que van participar en la licitació.
- 13** Hi ha patrons d'ofertes inusuals (ex: s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, etc.).
- 14** Evidència de connexions entre licitadors (ex: domicilis comuns, personal, números de telèfon, etc.).
- 15** El contractista comunica en la seva oferta a subcontractistes que també participen com a licitadors.
- 16** Hi ha licitadors ficticis.
- 17** Evidència que certs licitadors intercanvien informació, obtenint així acords informals.
- 18** Major probabilitat de col·lusió en determinats sectors: equips científics, eliminació de residus, etc.

C CONFLICTE D' INTERESSOS:

- 19** S'afavoreix un contractista o venedor en concret, sense cap explicació o amb caràcter inusual i/o existeix un comportament inusual per part d'un

funcionari/empleat per obtenir informació sobre un procediment de licitació del qual no està a càrrec.

- 20** Algun membre de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa que participa en la licitació de forma immediatament anterior a la seva incorporació al lloc de treball en l'esmentat organisme d'adjudicació.
- 21** Hi ha alguna vinculació familiar entre un funcionari/empleat de l'òrgan de contractació i algun licitador.
- 22** Es produeixen reiteracions en les adjudicacions a favor d' un mateix licitador.
- 23** No es presenta DACI pel personal encarregats de la contractació o es fa de forma incompleta. (Fins al moment, el requeriment DACI tan sols és per a Fons Next Generation i Fons MRR)
- 24** La persona empleada encarregada de la contractació no accepta un ascens que suposa abandonar els processos de contractació.
- 25** Fa negocis propis la persona empleada participant en la contractació.
- 26** Hi ha relació social més enllà de l'estrictament professional entre una persona funcionària/empleada que participa en el procés de contractació i un proveïdor de serveis o productes.
- 27** Inexplicablement s'ha incrementat la riquesa o el nivell de vida de la persona funcionària/empleada participant en la contractació.

D MANIPULACIÓ DE LES OFERTES PRESENTADES:

- 28** Han existit queixes (denúncies, reclamacions, etc.) de licitadors.
- 29** Hi ha una falta de control i/o inadequació dels procediments de licitació.

- 30** Hi ha indicis que evidenciïn canvis en les ofertes després de la recepció d'aquestes.
- 31** Hi ha ofertes que han estat excloses per l'existència d'errors.
- 32** Hi ha licitadors capacitats que han estat descartats per raons dubtoses.
- 33** S'han rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit i tot i així se segueix amb el procediment, sense declarar-se desert. O bé, s'ha declarat desert el procediment i torna a convocar-se tot i rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en els plecs.

E FRACCIONAMENT DE LA DESPESA:

- 34** S'aprecien dues o més adquisicions amb objecte similar efectuades a favor d'idèntic adjudicatari, amb l'única finalitat de no utilitzar procediments amb majors garanties de concurrència.
- 35** Les compres s'han separat injustificadament. Exemple: contractes separats de mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta.
- 36** Hi ha compres seqüencials per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

F BARREJA DE CONTRACTES:

- 37** Hi ha factures similars presentades en diferents treballs o contractes.
- 38** El contractista factura més d'un treball en el mateix període de temps.

G CÀRREGA ERRÒNIA DE COSTOS:

- 39** Les càrregues laborals són excessives o inusuals.
- 40** Les càrregues laborals són incompatibles amb la situació del contracte.

- 41** Hi ha canvis aparents en els fulls de control de temps.
- 42** Inexistència de fulls de control de temps.
- 43** Hi ha costos materials idèntics imputats a més d'un contracte.
- 44** S' imputen costos indirectes com a costos directes.

EN MATÈRIA DE CONVENIS:

A FIGURA INCORRECTA DEL CONVENI:

- 1** El conveni te per contingut prestacions pròpies dels contractes públics.

B INCOMPLIMENT DEL PROCEDIMENT:

- 2** No existeix una memòria justificativa del conveni.

C EXECUCIÓ IRREGULAR DE L' ACTIVITAT. Especialment en ser SUBCONTRACTAT:

- 1** S' ha subcontractat l'activitat a realitzar i els serveis o béns lliurats estan per sota de la qualitat esperada.
- 2** L'entitat que rep l'encàrrec incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessiti negociar amb proveïdors.
- 3** L'entitat que rep l'encàrrec incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas de subcontractació.
- 4** Els treballs que han estat subcontractats no compleixen amb la qualificació de la mà d'obra que seria adequada.
- 5** Es descriuen de forma inexacta les activitats que han de realitzar els subcontractistes.
- 6** S'incompleixen per part dels subcontractistes les obligacions

d'informació i comunicació.

7 S'incompleixen per part dels subcontractistes les mesures d'elegibilitat de la despesa.

8 El subcontractista no ha realitzat una correcta documentació de l'operació que permeti garantir la pista d'auditoria.

